

2012-02-13

Vägen in – ett motiverande och rehabiliterande förstegsprojekt

Delrapport november 2011 - Västerås

Projektbenämning

Vägen in

Rapporteringen avser

Delrapport nr. 3, period juni -- 2011 november 2011.

Rapportförfattare

Catrin Nilsson, projektledare.

LFC Västerås

Sammanfattning

Vägen in är ett kognitivt motiverande förstegsprojekt som vilar på naturunderstödd rehabilitering. Projektet vänder sig till deltagare som är i åldrarna 16 – 64 år och erhåller offentlig försörjning. Deltagarna ska ha en medicinsk problematik utifrån psykiatri eller smärta samt behov av en mjukstart. Medicinsk lämplighet för deltagande i projektet säkras genom avstämningsmöte/motsvarande. Efter Vägen in när en aktivitetsgrad bedöms finnas på minst 10 timmar per vecka fortsätter den arbetslivsinriktade rehabiliteringen inom den nationella handlingsplanen/förstärkta samarbetet. Deltagarna kommer från Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och kommunernas försörjningsstöd. Insatsen innebär 8 veckors gruppaktivitet i skoglig miljö där kognitiva gruppsamtal ingår samt en kartläggning tillsammans med arbetsförmedlaren som senare håller i den arbetsplatsförlagda praktiken. Praktiken pågår ytterligare 8 veckor. Ett tydligt syfte med den arbetsplatsförlagda praktiken och den integrerade övergången till rehabiliteringssamverkan/förstärkt samarbete är att minska inlåsnings-effekten. Inlåsnings-effekten kan förklaras med fobiskt undvikande (ångest) som reduceras genom gruppverksamheten, praktikdelen och den tydliga kopplingen vidare till den ordinarie arbetslivsinriktade rehabilitering. Erfarenheter från flera förstegsprojekt visar på existensen av dessa inlåsnings-effekter.

Vägen in genomförs och finansieras av Samordningsförbundet Västerås. Projektägare är LFC Västerås. Insatsen påbörjades med deltagare den 27 september 2010.

Rapporten redovisar resultat fram till och med november 2011. 37 deltagare antagits samt fullföljt programmet, av dessa har 27 gått vidare till nationella handlingsplan. Totalt har 69 deltagare påbörjat projektet. Testinstrumenten visar bl a att deltagarnas depressions- och ångestnivå minskar.

Efter den naturunderstödda (gröna) insatsen är förändringen signifikant.

Parallellt genomförs en uppföljning av resultatet från 2008. Där gick 25 personer vidare från Vägen in till Nationella handlingsplanen. 22 av dessa har återfått arbetsförmågan och är ute i arbete, flertalet på heltid. Preliminära resultat i december 2011 visar att utfallet i huvudsak håller. Se bilaga 1.

Budgetramen hålls, kostnaderna kan variera över projektiden eftersom vissa kostnader kommer under olika perioder i projektet.

Bakgrund

Vägen in drevs som ett pilotprojekt år 2008 i samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen i Västmanland. Deltagarna rekryterades från Försäkringskassan och syftet med projektet var att få deltagare med förutsättningar att klara den Nationella handlingsplanssamverkan.

Projektet startade om under 2010 och finansieras av samordningsförbundet.

Det som är nytt i Vägen in jämfört med pilotprojektet är att deltagarna kommer från arbetsförmedlingen, socialtjänsten och försäkringskassan. Deltagarna är ofta aktuella på flera av myndigheterna samtidigt på grund av regelverk och livssituationer.

Resultatet från pilotprojektet har väckt intresse nationellt.

Syfte

Syftet med projektet är att öka rehabiliteringspotentialen hos personer i förvärvsaktiv ålder som annars har stor risk att fastna i utanförskap. Det långsiktiga målet är att deltagarna på sikt ska kunna försörja sig själva.

Genomförande

Vägen in startar med 8 veckor naturunderstödd rehabilitering ute på gård i Rytterne. Deltagarna träffar under de första veckorna den kognitiva terapeuten i gruppsamtal samt också den arbetsförmedlare som kommer att ansvara för den arbetsplatsförlagda praktiken och uppföljning av denna. Praktikperioden som pågår maximalt 8 veckor startar ofta på en nivå av 4-6 timmar per vecka för att de sista veckorna vara uppe i en aktivitetsgrad på 10 timmar per vecka. Personalen i Nationella handlingsplanen får information av arbetsförmedlaren om de deltagare som bedöms klara 10 timmar per vecka när ca 2 veckor återstår av praktikperioden.

Anmälningarna till Vägen in kommer från handläggare på Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och försörjningsstöd. Remitterande handläggare från försörjningsstöd bjuds in efter genomförd insats i Vägen in till inskrivning och fortsatt planering av den ordinarie Rehabiliteringssamverkan om deltagaren uppnått en aktivitetsgrad på 10 timmar per vecka. Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan har redan etablerade kontaktvägar.

Denna länk – Rehabiliteringsflätan sträcker sig från passiv sjukskrivning till aktiv arbetslivsinriktad rehabilitering som har slutmålet arbete eller studier.

Målgrupp

Målgruppen är personer som bor i Västerås och som har offentligt försörjningsstöd i form av sjukpenning, aktivitetsersättning, tidsbegränsad sjukersättning (enligt övergångsreglerna), arbetslöshetsersättning, aktivitetsstöd eller försörjningsstöd. Deltagarna ska också ha en bedömd nedsatt funktionsförmåga på grund av psykiska- och/eller fysiska (smärta) besvär.

Inflödet ökar, flest anmälningar kommer från Försäkringskassan. En spontan reflektion är att handläggarna på Försäkringskassan redan arbetar med avstämningsmöten samt att de har Vägen in´s pilotprojekt från år 2008 i minnet.

Kvalitetssäkring

Avstämningsmötet är nödvändigt för att kvalitetssäkra intagningen men ses av många handläggare på Arbetsförmedlingen och Försörjningsstöd som en tidskrävande insats. En rutin har etablerats för att underlätta avstämningsmötet men också att ta in aktuella medicinska underlag som styrker att Vägen in är en lämplig rehabiliteringsinsats. Deltagarna får från och med december inför starten svara på aktuell medicinering, detta för att ytterligare kvalitetssäkra att adekvat behandling pågår utifrån de svar som inkommer på enkäterna för forskningen. Projektet har en psykiatriker på konsultnivå att tillgå vid behov.

Mål

Målsättningen är att 70 % av deltagarna påtagligt ska öka sin arbetsförmåga och kunna fortsätta rehabiliteras inom ramen för den nationella handlingsplanen. Genom att deltagarna är mycket bättre förberedda så ska 60 % av dessa kunna gå vidare till arbete eller studier.

Deltagarna medverkar i en forskningsstudie och skattar sig i olika testinstrument som konstaterar bl a depression och ångest samt smärta. En mätbar skillnad i minskade besvär ska kunna påvisas.

Förutsättningen för att deltagaren ska komma vidare till Rehabiliteringssamverkan är att de ska klara perioden i Vägen in samt uppnå aktivitetsgrad på minst 10 timmar per vecka.

Samverkan / ledning

I vårt projekt Vägen in, sker samverkan mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Landstinget Västmanland och kommunerna Västerås stad.

I styrgruppen finns representanter för alla aktörer med personal i projektet.

Sammanställande är projektledaren.

Styrgruppen sammanträder var 8:e vecka.

Personalresurser

I projektet finns en arbetsledare anställd på 90 %. En arbetsförmedlare anställd på 100 %. Kognitiva terapeut anställd på 25 %. I projektet finns även en projektledare anställd på 50 %.

Extra spåret med två gruppintag under hösten 2011 har bemannats av arbetsledare 80 %, jobbcoach 90 % och kognitiv terapeut 25 %.

Arbetsplatsträffar med alla projektmedarbetare sker var 6:e vecka.

Certifiering av projektpersonalen planerades till år 2011, men på grund av att framtagandet av certifieringsinstrument har varit komplicerat och har denna försenats. Planering är att genomföra utbildningen så snart som detta är möjligt.

Flöde till Nationella handlingsplanen

En viktig variabel är flödet från Vägen in till nationella handlingsplanen. Resultatet fram till och med november redovisas nedan utifrån samordningsförbund.

Samordningsförbundet Västerås

Totalt har 69 deltagare antagits av dessa är 10 deltagare unga med aktivitetssättning. Remisserna för Västerås kommer från:

- 21 remisser från Arbetsförmedlingen
- 38 från Försäkringskassan
- 10 från Västerås stad

37 deltagare antagits samt fullföljt programmet, av dessa har 27 gått vidare till nationella handlingsplan.

Den slutliga mätningen efter att deltagarna lämnat den nationella handlingsplanen görs ett år efter inskrivning, vilket kommer att ske för den första gruppen i slutet av januari 2012.

Ekonomi

Befintligt budgetramen hålls, kostnaderna kan variera över projektiden eftersom vissa kostnader kommer under olika perioder i projektet.

Vägen in har under våren 2011 haft vissa personella svårigheter vilket medfört att en grupp fått skjutas upp. Detta har kompenseras med ytterligare extra gruppintag. Merkostnaden som detta innebär landar i huvudsak på Skogsstyrelsen.

Spridning/information

"Öppet hus" för myndigheterna som kan remittera deltagare planeras till slutet av januari 2012. Rytterne gård i Västerås och Åsselsta gård i Västra Mälardalen kommer att ta emot handläggarna för information och rundvisning.

Kontakt kommer att etableras med företagarföreningarna på respektive ort för att få komma och saluföra Vägen in, och på så sätt underlätta att finna praktikplatser.

Fortlöpande sker information till vården, kommunerna och remitterande personal.

Ingrid Strandman

Områdeschef
LFC Västerås

Catrin Nilsson

Projektledare
Vägen in